

TABASCO

A Targeted Anti-Bully Approach in
Schools by Campaigning and Organising

Инструментарииум за борба с тормоза

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

KA2 - Сътрудничество за иновации и обмен на добри практики KA226 - Партньорства за готовност за цифрово образование Номер на проекта: 2020-I-NL01-KA226-SCH-083054

Съдържание

Въведение	3
Проект TABASCO	5
Сборник с методи и ръководство	7
Примери за практики за борба с тормоза	8
Уебкуестове за тормоза	12
Заключение	13

Въведение

3

Новите технологии и социалните мрежи понастоящем предоставят нова платформа за действия, които се изразяват в поведение на кибертормоз, което може да има емоционални последици за развитието и психологическото равновесие на младите хора. Въпреки че не всички действия се извършват в учебно време, този контекст е привилегировано място за превенция и борба с всички форми на насилие и следва да се разглежда като пространство на безопасност и защита.

ТОРМОЗ

Съвкупност от агресивно поведение, което се проявява между връстници, умишлено и многократно, и може да засегне и причини вреда - физическа, вербална, социална/релационна, психологическа и/или сексуална - на деца и млади хора, участващи в отношения на дисбаланс на властта между агресора и жертвата.

КИБЕРТОРМОЗ

Виртуална форма на тормоз. Поведение на агресия, заплаха, сплашване или изключване с цел причиняване на болка, срам, страх или дискомфорт на жертвата чрез действия в цифров контекст, независимо дали се използва интернет или други канали.

Co-funded by
Erasmus+ Programme
of the European Union

Следвайки принципите на приобщаващото училище и за да се справи със сложността на индивидуалното и колективното поведение, механизмите за намеса в училищния контекст трябва да се основават на принципите на холистичния и системния подход. Въз основа на предположението, че поведението на кибертормоз включва сложна мрежа от взаимоотношения, този проект се основава на подхода "цялото училище, цялата общност, цялостен подход към детето" (WSCC). WSCC е всеобхватен подход, който е насочен към цялото училище, като използва ресурси и влияния от цялата общност и служи за посрещане на нуждите на цялата общност. Моделът WSCC поставя детето в центъра, като представя идеята, че децата трябва да бъдат в центъра на процеса на вземане на решения. По този начин всички политики, практики и програми трябва да подкрепят едно здраво, безопасно, ангажирано и подкрепяно дете. Накратко подходът:

- Включва учители, ученици и целия училищен персонал.
- Насърчава просоциалното поведение и справяне с тормоза.
- Използва многостранни стратегии и дидактически инструменти, които работят на различни нива в училищната и общностната система.
- Позволява избор на дейности и компоненти, които отговарят на контекста и целите на всяко училище и които могат да

бъдат адаптирани към нуждите на всяко училище и целевата възраст на учениците.

Проект TABASCO

В проекта TABASCO участваха шест партньорски организации от различни държави, а именно:

6

- STICHTING KATHOLIEKE UNIVERSITEIT BRABANT (Нидерландия)
- ЕВРОПЕЙСКИ ЦЕНТЪР ЗА КАЧЕСТВО ООД (България)
- FONDAZIONE HALLGARTEN-FRANCHETTI CENTRO STUDI VILLA MONTESCA (Италия)
- CENTRUM KSZTALCENIA USTAWICZNEGO W SOPOCIE (Полша)
- AGRUPAMENTO DE ESCOLAS JOSÉ ESTEVÃO (Португалия)
- SCOALA GIMNAZIALA MIHAI DRAGAN (Румъния)

Всички инструменти и новини, свързани с този проект, могат да бъдат намерени на онлайн платформа, която ще използваме в настоящия документ.

<https://www.tabasco-erasmus.eu/crossmediaplatform/>

За да използвате тази платформа, можете да се запознаете със следното видео:

<https://www.tabasco-erasmus.eu/crossmediaplatform/video-instruction-for-students-teachers-parents-and-other->

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Основните **цели на проекта TABASCO** са:

7

- Информирание на учителите и училищните настоятелства как да откриват онлайн злоупотреби и как да подкрепят младите жертви;
- Повишаване на осведомеността на родителите и настойниците за това как да наблюдават поведението и навиците на децата и младежите в интернет, за да могат да помогнат на децата и младежите да избягват кибертормоза, както и за вида подкрепа, която могат да окажат или към която могат да се обърнат, ако са жертви;
- Повишаване на осведомеността на учениците и другите членове на образователната общност относно специфичните мерки и инструменти, разработени в рамките на проект TABASCO, които са доказали своята ефективност в борбата срещу кибертормоза;
- Насърчаване младите хора да започнат и осъществят движение срещу насилието, което ще бъде от полза за цялата общност.

Методологията, която представяме, предоставя **практики за борба с тормоза, насочени към ученици на възраст от 9 до 19 години.** Тези

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

методи могат да се прилагат от учители и педагози, независимо от предмета, който преподават.

СБОРНИК С МЕТОДИ И РЪКОВОДСТВО

На платформата е наличен сборник с различни видове стратегии за борба с тормоза. В този документ ще намерите полезни съвети, препоръки и ресурси за тези, които предприемат инициативи срещу тормоза, както и няколко дейности, описани с инструкции стъпка по стъпка как да бъдат приложени.

Ще намерите и справки за различните държави, както и национален преглед на всеки партньор, както по отношение на знанията и превенцията, така и по отношение на подкрепата и справянето с тормоза/кибертормоза.

<https://www.tabasco-erasmus.eu/deliverables/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Примери за практики за борба с тормоза

Тениска и въже за дрехи

Предложената дейност е насочена към повишаване на осведомеността и чувствителността към тормоза и кибертормоза, като се има предвид остротата на проблема, с който се сблъскват децата и младите хора.

В екип учениците рисуват тениска с послание срещу насилието между връстници.

Продължителност: 45 минути + 45 минути

Стъпка 1 - Преглед на индивидуалното ниво на информираност, избор на послание.

На всеки отбор се раздава тениска, върху която трябва да се създаде послание срещу тормоза или насилието между връстници: създайте план. Задачата предизвиква дискусия относно формата (ефективността на посланието) и съдържанието (какво е притеснението и приоритетът, който трябва да се предаде).

Стъпка 2 - Обсъждане и вземане на решение относно създадения проект.

Стъпка 3 - Започване на работа - Учениците, в своите екипи, рисуват тениската.

Стъпка 4 - Носене на тениската - информираност на общността.

1-ва под-стъпка: В определен ден тениските ще бъдат носени от един от членовете на екипа.

2-ра под-стъпка: Учениците се събират, за да обменят опит.

3-та под-стъпка: Учениците обличат тениската

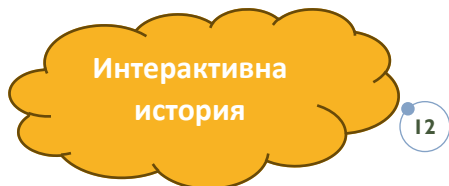
Стъпка 5 - Окачване на тениската на въжето за дрехи.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

В резултат на тази дейност се изработват тениски с послания срещу тормоза, които насърчават по-добрата информираност за явлението тормоз и отразяват страданието на жертвата.

В тази интерактивна история децата и младежите имат възможност да решат как да продължи историята и да променят случващото се.

Предложената дейност е насочена към (1) придобиване на знания за кибертормоза, (2) повишаване на осведомеността и (3) разбиране, че можете да предприемете различни видове действия за борба с кибертормоза.

Това е метод, при който хората решават как да продължи историята с тормоза, което им дава инструменти за борба с кибертормоза в реалния живот.

Продължителност: 10-30 минути (в зависимост от това колко често избирате различни пътища в историята)

Стъпка 1 - Обяснение на дейността и насочване на учениците към уебстраницата.

На учениците се казва, че ще получат история за човек, който е тормозен онлайн, и че те могат да решат как да продължи историята, като изберат различни развития в определени моменти от историята. Също така им се казва, че могат да започнат историята няколко пъти, така че да направят различни избори и да видят как това се отразява на сюжета.

Стъпка 2 - самостоятелно определяне на хода на историята.

Учениците започват историята и работят самостоятелно. Учителят обикаля наоколо и помага, когато е необходимо. Алтернативно учениците работят по двойки, така че трябва да обсъдят кое действие да изберат и защо.

Стъпка 3 - Осведомяване на групата или класа.

Учениците обсъждат в цялата група какво са направили и какво са научили. Сега те могат да преминат към обсъждане на това как да приложат наученото в собствената си група.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Тази дейност води до интерактивни истории, които (1) повишават знанията за тормоза, както от гледна точка на жертвата, така и от гледна точка на агресора, (2) насърчават чувството за избор и знанието, че нещо може да се направи по отношение на тормоза, и (3) повишават знанията за последствията от техния избор.

Разсъждаване върху подходящото и неподходящото поведение онлайн

14

Тази дейност дава възможност за разграничаване на подходящото от неподходящото поведение в интернет чрез създаването на комикси, които могат да служат за осъзнаване на безопасните онлайн практики.

Продължителност: 90 минути

Помолете учениците да подготвят комикси за потенциални безопасни и опасни ситуации в интернет (напр. някой, когото не сте срещали лично, ви моли за неподходяща снимка). Ако учениците се затрудняват да мислят за опасно поведение онлайн, по-долу са дадени някои предложения, които можете да използвате, за да ги вдъхновите:

- Публикуване на зловни или заплашителни текстове/съобщения.
- Причиняване на неудобство на другите чрез публикуване на снимки, създаване на уебсайт или разкриване на лична информация.
- Да се представяте за някого, като използвате неговото име.
- Споделяне на домашния адрес онлайн.
- Споделяне на телефонен номер с непознати хора.
- Използване на публичен wi-fi за чувствителни операции (например финансови транзакции).
- Поддържане на акаунти, в които постоянно се влиза, дори когато не се използват.
- Оставяне на настройките на профилите в социалните мрежи като публични.
- Използване на обществени компютри (напр. в училище, интернет клуб и др.) за влизане в лични акаунти
- Споделяне на лична информация онлайн с човек, с когото не сте се срещали лично.
- Неволно публикуване на лични снимки онлайн

Предложете връзки към уебсайтове за разработване на комикси като [Canva](#), [Pixton](#) и [Storyboard That](#). Тези програми ви позволяват да плъзгате и пускате герои, фонове и балони с реч върху цифрово платно.

Кутия с проблеми

15

Тази дейност насърчава по-доброто осмисляне на последиците от тормоза и позволява на учениците да знаят как да намерят решения при възникване на проблеми.

Продължителност: 45 минути

Учениците се разделят на групи от по 4-5 души. Учителят дава на всяка група по един пример за ситуация на тормоз или агресия между връстници. След това всяка група ученици трябва да помисли какво са почувствали жертвата, агресорът и/или свидетелят и какви са възможните последствия и последици от тази ситуация. Те трябва да го напишат на карта и да поставят всички карти в кутия или торба. След това учениците взимат произволна карта и задачата им е бързо да намерят възможни решения на проблема. Учениците споделят своите разсъждения за начините за справяне със ситуации на тормоз.

В края на тази дейност се събира набор от карти, изработени от учениците, със ситуации на тормоз и решаване на проблеми, които отразяват стратегии, които да се прилагат в ситуации на тормоз.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Уебквестове срещу тормоза

налични на платформата TABASCO

<https://www.tabasco-erasmus.eu/webquests/>

16

- Тормоз - осъзнаване на практиките и последствията
- Тормоз - Какво ще стане, ако аз съм жертвата?
- Насилие при запознанства с тийнейджъри
- Защита на онлайн самоличността и репутацията
- Разрешаване на конфликти в онлайн общности
- Кибертормоз
- Споделителство (Sharenting)
- Преследване
- Кибертормоз II
- Кибертормоз (как училищата, учителите и родителите трябва да се справят с него)
- Тормоз (Спрете тормоза, говорете за него)

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Заклучение

Надяваме се, че този документ ще бъде полезен инструмент за всички заинтересовани страни и образователни специалисти, работещи по проблемите на тормоза и кибертормоза, както за насърчаване на по-добрата информираност и превенция на този проблем, така и в перспектива за подкрепа и справяне със ситуациите на тормоз по различните начини, по които той може да се прояви.

Ресурсите и дейностите, налични в платформата, трябва да се използват гъвкаво и могат да се използват и адаптират според нуждите и особеностите на групите и училищата, в които се прилагат, както и според целите, които искате да бъдат постигнати.

Затова този материал трябва да се използва като ръководство и алтернативен инструмент в подкрепа на практиките за борба с тормоза. Коментарите и съветите, включени тук, са написани въз основа на опита, който сме имали с тези дейности, и може да се различават в зависимост от вашия собствен опит и реалност.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union